

Blodtrycksmätning, metod

Enhet: Landstingets kansli_old

Visa huvudet

Giltigt från: 2011-05-20

Utarbetad av: Mats Roman, Medicinkliniken, MEC

Fastställd av: Styrbjörn Östberg, medicinsk rådgivare

Ersätter: 2007-06-01

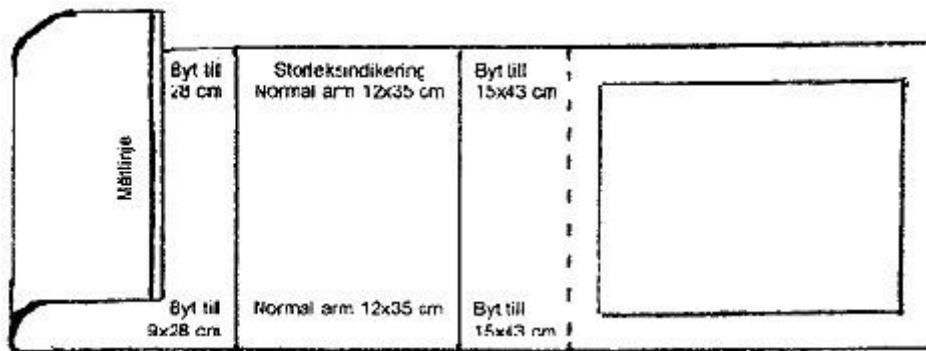
Utgåva: 2

Ett utskrivet dokument är alltid en kopia, giltig version finns alltid på webben.

Utrustning

Mätning med manuell blodtrycksmätare är standardmetod.

Använd rätt storlek på manschetten. Vid applicering av manschetten på överarmen ska man säkerställa att rätt vald manschett används. Storleksindikeringen hjälper till med detta.

Den "vita" mätlinjen ska hamna mellan de två linjerna som visar rätt storleksindikering. Annars byt till angiven manschettstorlek.

armomfång 15-21 cm	9x28 manschett
armomfång 22-31 cm	12x35 cm manschett
armomfång 32-44 cm	15x43 cm manschett
armomfång ≥ 45 cm	18x60 cm manschett

Elektroniska/digitala blodtrycksmätare mäter medelartärtrycket (MAP) och beräknar sedan det systoliska och diastoliska blodtrycket. Det blir otillförlitligt vid högt/lågt blodtryck, extremt hög/låg puls samt vid rytmrubbningar som förmaksflimmer.

Används vid övervakning och för friska personer.

Förberedelser

- Applicera blodtrycksmanschetten före vila
- Vila 5 minuter före mätning (efter mat, rökning eller koffeindrycker 30 minuter)
- Tyst vila före och under mätning
- Ej korslagda ben
- Armarna utefter sidorna
- Inga kläder får stasa armen
- Mätarmen skall vara avslappnad med handflatan uppåt och i hjärthöjd (oavsett metod), använd gärna HELP-kudde
- Vid blodtrycksmätning sittande skall stol med ryggstöd användas för att kunna slappna av lättare
- Vid blodtrycksmätning stående, vänta 1 minut efter att patienten rest sig innan mätning
Viktigt att armen är avslappnad och hänger rakt ner
- Mät ej blodtrycket i AV-fistelarm, arm där infusion pågår eller efter lymfkörtelutrymning i axillen

Genomförande

- Placera stetoskopet över arteria brachialis och pumpa snabbt upp manschetten till 20-30 mmHg över palpabel puls
- Trycket skall avrundas till närmsta 2-tal vid rutinmätning
- Vid upprepad blodtrycksmätning töm armen på stasat blod genom att lyfta armen rakt upp och knyta handen i minst en minut

Auskultatoriskt gap (silent gap) är ett tyst område mellan det systoliska och diastoliska blodtrycket. Ofta mellan 120-160 mm Hg. Tas ett palpatoriskt blodtryck innan eller manschetten pumpas upp till minst 200 mmHg riskera man ej att missa detta.

Obs! Visaren på manometern kan börja "slå" långt innan det systoliska blodtrycket kan höras. Det går inte att avläsa värdet med denna metod.

Stela kärl, hög slagvolym och aortainsufficiens kan leda till att det diastoliska blodtrycket kan höras nästa ända ner till 0 mmHg. Då anges det värde där blodtrycket försvagas markant.

Vid oregelbunden hjärtrytm (fr a förmaksflimmer) bör medelvärdet av två blodtryck noteras.

Vid förmaksflimmer eller extraslag kan ett slag höras och sen uppstår en kort paus och därefter kommer slagen efter varandra. Blodtrycket är vid det värde där minst 2 slag efter varandra kan höras (2 repetitiva slag).

Rutin - Blodtrycksmätning ambulatorisk - praktiskt genomförande

Dokumentation

Avrunda till jämna 2-tal.

Ange läge: liggande, sittande, stående.

Ange arm: höger, vänster. Skrivs i fältet för fritext.

Tidpunkt: görs automatiskt enligt Cambio Cosmics tidsangivelse vid polikliniska besök.

Eventuella övriga observationer skrivs i fältet för fritext, exempelvis då avsteg från standardmetod görs skrivs elektronisk mätning.

Hänvisning till avsnittet Blodtrycksmätning i Handbok för hälso- och sjukvård för ytterligare information.